

Hij is Stoer, Zij is een Hoer

De Relatie Tussen Injunctieve en Descriptieve Peernormen over de SDS, Blootstelling aan Seksueel Getinte Reality-tv Programma's en SDS-stereotypen van de Adolescent

Universiteit Utrecht

Studenten: Jet Nolten (5722837), Christine de Neef (5627648) en Bente van Opbergen (5747198)

Datum: 20 juni 2019

Docent: Joyce Endendijk

Cursus: Thesis Pedagogische Wetenschappen (201700105)

Voorwoord

Voor u ligt de thesis ‘Hij is Stoer, Zij is een Hoer: de Verwachte Relatie Tussen Injunctieve en Descriptieve Peernormen over de SDS, Blootstelling aan Seksueel Getinte Reality-tv Programma’s en SDS-stereotypen van de Adolescent. Deze thesis is geschreven in het kader van het afronden van de bachelor/pre-masterfase van de opleiding Pedagogische Wetenschappen. Van februari 2019 tot en met juni 2019 zijn wij bezig geweest met het schrijven van deze thesis. Persoonlijke data van respondenten zal niet langer dan nodig bewaard worden en alleen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor deze verzameld is. Er moet worden opgemerkt dat wij bijzonder dankbaar zijn voor de medewerking van vele studenten door het invullen van de vragenlijsten en de tijd die zij hieraan hebben besteed. Ook willen wij via deze weg graag onze begeleidster Joyce Endendijk bedanken voor haar waardevolle tips en kritische blik. Door hen hebben wij een artikel kunnen neerzetten waar we trots op zijn en waarmee wij een onderwijsfase kunnen afronden.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

Jet Nolten

Christine de Neef

Bente van Opbergen

Inleiding

De seksuele ontwikkeling speelt zich voor het grootste gedeelte af in de adolescentie. Binnen die seksuele ontwikkeling bestaan duidelijke verwachtingen over seksueel gedrag (Kreager, Staff, Gauthier, Lefkowitz, & Feinberg, 2016). Deze verschillen voor jongens en meisjes. Een verklaring voor dit sekseverschil is het bestaan van de Seksuele Dubbele Standaard (SDS). De SDS bestaat uit een patroon van verwachtingen rondom het seksuele gedrag van jongens en meisjes (Zaikman & Marks, 2017). De traditionele SDS impliceert dat meisjes een bepaalde seksuele terughoudendheid moeten hebben en jongens juist seksueel erg actief moeten zijn (Crawford & Popp, 2003). De SDS kan per context verschillen. Er is bewijs gevonden dat er ook sprake kan zijn van een omgekeerde dubbele standaard (Zaikman & Marks, 2017). Deze omgekeerde SDS houdt in dat juist van vrouwen een hoge mate van seksuele activiteit wordt verwacht en van mannen een zekere mate van seksuele terughoudendheid (Milhausen & Herold, 1999). De SDS zou dus kunnen worden weergegeven op een schaal van traditioneel tot omgekeerd stereotype.

Adolescenten kunnen de SDS internaliseren in hun eigen stereotypen. Internaliseren van de traditionele SDS heeft vaak negatieve gevolgen. De traditionele SDS wordt namelijk geassocieerd met seksueel risicogedrag, seksueel overdraagbare aandoeningen (Bermudez, Castro, Gude, & Buela-Casal, 2010), seksuele dwang en geweld (Shen, Chiu, & Gao, 2012). Ook wordt de SDS bij meisjes geassocieerd met een lagere sociale status wanneer zij op jonge leeftijd seksueel actief zijn (Kreager & Staff, 2009). De SDS is te weinig vanuit een theoretisch oogpunt onderzocht (Zaikman & Marks, 2017). Daarom is het van belang om onderzoek te doen naar onderliggende factoren van de SDS. Wanneer helder is welke factoren een rol spelen bij deze problematiek kunnen interventies, zoals seksuele voorlichting (Emmerink, Van den Eijnden, Vanwesenbeeck, & Ter Bogt, 2016), effectiever worden ontwikkeld en ingezet. Hiermee kunnen de negatieve gevolgen van de SDS verminderd of voorkomen worden (Van De Bongardt, Reitz, Overbeek, Boislard, Burk, & Deković, 2017). In dit onderzoek wordt gekeken naar de volgende factoren: de injunctieve en descriptieve peernormen met betrekking tot de SDS, blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's in relatie tot de SDS-stereotypen van de adolescent en de modererende rol van sekse in deze relaties.

Er is mogelijk een relatie tussen peernormen over de SDS en SDS-stereotypen van de adolescent (Voogt, Larsen, Poelen, Kleinjan, & Engels, 2012; Van de Bongardt, et al., 2017). Vanuit de sociale norm theorie wordt verwacht dat injunctieve en descriptieve peernormen

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

over de SDS gerelateerd zijn aan meer SDS-stereotypen. Injunctieve normen gaan over de feitelijke of waargenomen attitudes van leeftijdsgenoten met betrekking tot de betrokkenheid bij seksueel gedrag van mannen en vrouwen (Van De Bongardt, et al., 2017). Nog nauwelijks is er onderzoek gedaan naar het verband tussen injunctieve peernormen over de SDS en SDS stereotypen van de adolescent. Wel komt uit onderzoek naar voren dat wanneer wordt gedacht dat leeftijdsgenoten gedrag goedkeuren, adolescenten dit gedrag ook eerder goedkeuren (White, Hogg, & Terry, 2002). Daarnaast is uit onderzoek bijvoorbeeld ook een sterkere associatie gebleken tussen de peernormen over alcoholgebruik en persoonlijk alcoholgebruik, wanneer gedacht werd dat leeftijdsgenoten dit drankgebruik accepteerden (Lee, Geisner, Lewis, Neighbors, Larimer, 2007). Descriptieve normen gaan over het daadwerkelijk seksueel gedrag van mannen en vrouwen (Van de Bongardt, Reitz, Sandfort, & Dekovic, 2014). Eerdere studies gericht op de invloed van descriptieve peernormen onderzoeken seksualiteit in het algemeen of het gebruik van alcohol. Er zijn nog geen studies gedaan die het verband tussen descriptieve peernormen over de SDS en SDS stereotypen van de adolescent onderzoeken. Uit een recent onderzoek komt naar voren dat wanneer adolescenten denken dat hun leeftijdsgenoten vaak seksueel actief zijn, zij het hebben van seks vervolgens ook goedkeuren (Van de Bongardt et al., 2014). Daarnaast blijkt het bijvoorbeeld ook dat wanneer vrienden van een adolescent veel alcohol drinken, de adolescent dit gedrag sneller goedkeurt dan wanneer zijn vrienden dit niet doen (Lee, et al., 2007).

Een verklaring voor de relatie tussen injunctieve en descriptieve peernormen en SDS stereotypen bij de adolescent kan worden geboden vanuit de sociale norm theorie. De theorie veronderstelt dat ieder individu onderdeel is van een grotere gemeenschap. In deze gemeenschap heersen normen, die het individu kunnen beïnvloeden (Berkowitz, 2005) en die kunnen worden overgenomen door het individu (Chang, 2004). Normen van leeftijdsgenoten worden overgenomen, om uitsluiting of straf te vermijden (Zaikman & Marks, 2017). Op basis hiervan kan worden verwacht dat wanneer peers injunctieve en descriptieve normen hanteren die de stereotype SDS bevestigen, adolescenten ook meer traditionele SDS-stereotypen zullen ontwikkelen (Schultz, Nolan, Cialdini, Goldstein, & Griskevicius, 2007).

Naast de gevonden verbanden tussen injunctieve en descriptieve peernormen en de SDS-stereotypen is ook een mogelijke relatie gevonden tussen blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's en het ontwikkelen van traditionele SDS stereotypen bij adolescenten. Reality-tv is een categorie die veel verschillende soorten programma's over echte mensen onder zijn hoede heeft (Hill, 2014). Veel reality-tv programma's zijn seksueel

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

getint en laten een beeld van de traditionele SDS zien. Mannen worden hierin vaak neergezet als seksueel actief met verschillende bedpartners en worden hiervoor geprezen. Vrouwen worden neergezet als seksobject, maar tegelijkertijd wordt er van hen ook verwacht dat ze maar een bedpartner hebben. Houden zij zich hier niet aan, dan worden ze negatief beoordeeld (Ferris, Smith, Greenberg, & Smith, 2007). Volgens de gender schema theorie internaliseren adolescenten deze beelden in hun eigen stereotypen over de SDS (Bem, 1981). Veel blootstelling aan seksueel getinte reality-tv staat dus mogelijk in verband met meer traditionele SDS-stereotypen. Diverse studies lijken dit inderdaad aan te tonen. Blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's wordt geassocieerd met het aannemen van de traditionele SDS stereotypen (Beentjes, Konig, & Krzeszewski, 2008). Adolescenten die regelmatig seksueel getinte reality-tv kijken hebben daarnaast een grotere kans deze traditionele SDS stereotypen ook na te leven (Rivadeneira & Lebo, 2008).

Ook sekse speelt een rol in de SDS stereotypen van adolescenten. De mate waarin de SDS wordt geïnternaliseerd blijkt te verschillen voor jongens en meisjes (Emmerink, Vanwesenbeeck, Van Den Eijnden, & Ter Borgt, 2015). Onderzoek toont aan dat jongens de traditionele SDS sterker aanhangen dan meisjes (Rudman, Fetterolf & Sanchez, 2013). Een verklaring voor dit verschijnsel zou zijn dat de traditionele SDS meer positieve gevolgen voor jongens oplevert dan voor meisjes. Jongens stijgen in populariteit als zij seksueel zeer actief zijn, terwijl seksueel actieve meisjes juist kunnen rekenen op negatieve reacties (Hamilton & Armstrong, 2009). Daarnaast geven de traditionele normen jongens meer vrijheid om seks te hebben en te fungeren als seksexpert. Dit kan hun reputatie verhogen (Kehily & Nayak, 1997). Ook zijn vrouwen meer aangetrokken tot mannen die traditionele stereotypen aannemen (Shearer, Hosterman, Gillen, & Lefkowitz, 2005). Ten slotte is het voor meisjes minder sociaal wenselijk om gender stereotypen te uiten (Endendijk, Groeneveld, van Berkel, Hallers-Haalboom, Mesman, & Bakermans-Kranenburg, 2013). Door al deze processen zullen jongens waarschijnlijk sneller dan meisjes de traditionele SDS-stereotypen aannemen.

De sekse van de adolescent speelt mogelijk ook een modererende rol in de relatie tussen peernormen over de SDS en SDS stereotypen bij adolescent. Het blijkt namelijk dat normen van leeftijdsgenoten door jongens of meisjes eerder worden overgenomen, wanneer dit geslacht hier meer voordeel van ervaart (Chang, 2004). Jongens zijn daardoor mogelijk toegeeflijker in de sociale peernormen over de SDS (Emmerink et al., 2016; Sumter, Bokhorst, Steinberg, & Westenberg, 2009). Hierdoor internaliseren jongens de normen van peers over de SDS mogelijk meer dan meisjes (Van De Bongardt et al., 2017). Daarnaast lijkt

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

vaak praten over seksuele normen met leeftijdsgenoten geassocieerd met meer SDS-stereotypen bij jongens, maar niet bij meisjes (Emmerink et al., 2016). Bij descriptieve normen is echter opvallend dat uit een onderzoek blijkt dat sekse geen significante rol speelt in het internaliseren van de descriptieve normen van peers door de adolescent (Van de Bongardt et al., 2014). Op basis van de eerstgenoemde onderzoeken wordt echter toch verwacht dat jongens de peernormen over de SDS meer internaliseren dan meisjes.

Ten slotte speelt sekse mogelijk ook een modererende rol bij het verband tussen blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's en SDS-stereotypen van de adolescent. Er lijkt geen verschil te zijn voor jongens en meisjes tussen blootstelling aan seksueel getinte media en de mate waarin traditionele SDS-stereotypen die hierin voorkomen worden aangenomen (Baams, Overbeek, Dubas, Doornwaard, Rommes, & Van Aken, 2015). Echter, wanneer wordt gekeken naar blootstelling aan tv in het algemeen, lijkt dit bij meisjes sterker geassocieerd met meer traditionele SDS-stereotypen dan bij jongens (Ter Bogt, Engels, Bogers, & Kloosterman, 2010).

In deze thesis wordt onderzocht in hoeverre deze injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's gerelateerd zijn aan SDS-stereotypen van de adolescent, en of deze relatie verschilt voor jongens en meisjes. Als eerste wordt verwacht dat meer traditionele injunctieve en descriptieve normen over de SDS en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's in verband staat met meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent (hypothese 1). Daarnaast wordt verwacht dat jongens meer traditionele SDS-stereotypen vertonen dan meisjes (hypothese 2). Ten slotte wordt voor alle drie de variabelen gekeken of deze relatie sterker is bij jongens of meisjes. Hierbij wordt verwacht dat de injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS sterker gerelateerd zijn aan de SDS-stereotypen van jongens, dan aan die van meisjes (hypothese 3). Bij blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's wordt verwacht dat het sterker gerelateerd is aan de SDS-stereotypen van meisjes, dan aan die van jongens (hypothese 4).

Methoden

Participanten

In dit correlatieve kwantitatieve onderzoek vormden Nederlandse adolescenten de onderzoeksgroep. Er is een gemakssteekproef gebruikt voor het werven van de participanten, omdat er bij de dataverzameling gebruik is gemaakt van het netwerk van studenten pedagogische wetenschappen aan de Universiteit Utrecht. Zij hebben hun eigen contacten

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

benaderd voor medewerking aan het onderzoek. Landelijk zijn middelbare scholen benaderd om medewerking te verlenen aan dit onderzoek. De steekproef bestond uit een totaal van 259 adolescenten. De leeftijd van de respondenten lag tussen de 16 en 19 jaar ($M = 16.88$, $SD = 0.78$) en 47.1% van de respondenten was een jongen en 52.9% van de respondenten was een meisje. Het opleidingsniveau van de adolescenten was als volgt verdeeld: 8.1% MAVO, 43.6% HAVO, 39.8% VWO, 8.5% gymnasium. Negenentachtig komma twee procent van de participanten was Nederlands, de overige 10,8% had een andere etnische achtergrond (bijvoorbeeld Moluks of Braziliaans). Van alle adolescenten was 33.6% al eens seksueel actief geweest. Onder seksueel actief werden de volgende handelingen verstaan: bloot voelen of strelen, iemand vingeren of aftrekken, afgetrokken of gevingerd worden, iemand pijpen of beffen, gepijpt of gebekt worden en vaginale seks.

Procedure

De respondenten die instemden mee te werken aan het toetsingsonderzoek werden geïnformeerd middels een flyer. De data is verzameld door de participanten online een anonieme vragenlijst in te laten vullen. Bij de eerste vraag van de online vragenlijst is door de adolescenten toestemming verleend voor het gebruik van hun antwoorden in dit onderzoek. Vanwege de leeftijd is toestemming van ouders niet noodzakelijk. Voor deelname aan dit onderzoek kregen respondenten geen beloning. De vragenlijst is tijdens de les ingevuld, onder begeleiding van de onderzoeker en aanwezige docent. Het invullen van de vragenlijst duurde ongeveer 30 tot 45 minuten.

Instrumenten

SDS stereotypen. Stereotypen komen tot stand door denkprocessen van bezinning en zelfreflectie over verwachtingen van seksualiteit (Emmerink, 2017). In het onderzoek werden deze stereotypen gemeten aan de hand van de Scale for the Assessment of Sexual Standards among Youth (SASSY) (Emmerink et al., 2016; Emmerink, 2017). De survey bestond uit zestien items over verwachtingen van seksualiteit. Vier items passen bij de verwachtingen van de vrouwelijke seksuele rol. Een voorbeelditem hiervan was: *'Wie verwacht je dat er vaker seks weigeren?'*. Twaalf items passen bij de verwachtingen van de mannelijke seksuele rol. Een voorbeelditem hiervan was: *'Wie verwacht je dat er vaker initiatief nemen tot seks?'*. De participanten konden kiezen uit drie antwoordmogelijkheden. De antwoordmogelijkheden bestonden uit: 'meer verwacht bij jongens/mannen' (1), 'meer verwacht bij meisjes/vrouwen' (2), 'bij beiden evenveel/bij beiden niet' (3). De items zijn zo gehercodeerd en tot een gemiddelde samengenomen, dat een negatieve score een omgekeerd expliciet stereotype beeld

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

weergeeft over het seksuele gedrag van jongens en meisjes. Er wordt dan verwacht dat de mannelijke rol items vaker voorkomen bij meisjes en de vrouwelijke rol items vaker voorkomen bij jongens. Een score rond de 0 geeft een egalitair expliciet stereotype beeld over het seksuele gedrag van jongens en meisjes. Een positieve score geeft een traditioneel expliciet stereotype beeld over het seksuele gedrag van jongens en meisjes. Er wordt dan verwacht dat de male-role items vaker voorkomen bij jongens en de female-role items vaker voorkomen bij meisjes. De validiteit en betrouwbaarheid van de SASSY is .90 voor de originele versie. De betrouwbaarheid (Cronbach's alfa) van de SDS stereotypen in deze steekproef is .62. Dit wordt beoordeeld als twijfelachtig.

Descriptieve normen over de SDS. Descriptieve normen gaan over het daadwerkelijk gedrag van de ander (Van de Bongardt, et al., 2014), bijvoorbeeld bij hoeveel vriendinnen de adolescent seksuele ervaring verwacht. In dit onderzoek wordt gekeken of er een verschil is in de seksuele activiteit die adolescenten verwachten bij mannelijke en vrouwelijke peers. De descriptieve normen zijn gemeten met vragen die gebaseerd zijn op de vragenlijst Perceived peer sexual activity (Fasula & Miller, 2006). De vragenlijst bestond uit zes items, waarvan drie vragen over mannelijke leeftijdsgenoten en drie over vrouwelijke leeftijdsgenoten. Een voorbeelditem is: *'Hoeveel van je vriendinnen/vrienden of meisjes/jongens in je klas masturberen volgens jou?'* De antwoorden konden worden gegeven op basis van een zespunts-Likertschaal: 'geen' (1), 'maar een paar' (2), 'minder dan de helft' (3), 'meer dan de helft' (4), 'bijna allemaal' (5), en 'allemaal' (6). Vervolgens werd de verschillscore tussen de mannelijke en vrouwelijke items berekend, en die verschillscores werden samengenomen tot een gemiddelde. Een negatieve score op descriptieve SDS-peernormen, geeft een omgekeerde descriptief beeld van peers over de SDS weer, bijvoorbeeld de verwachting dat meisjes meer seksuele ervaring hebben dan jongens. Een positieve score op descriptieve SDS-peernormen, geeft een traditioneel descriptief beeld van peers over de SDS weer, bijvoorbeeld de verwachting dat jongens meer seksuele ervaring hebben dan meisjes. Een score rond de 0 geeft een egalitair beeld over de SDS weer. De validiteit en betrouwbaarheid van de vragenlijst is niet bekend. De betrouwbaarheid (Cronbach's alfa) van de descriptieve normen in deze steekproef is .76. Dit wordt beoordeeld als acceptabel.

Injunctieve normen over de SDS. Injunctieve normen gaan over de feitelijke of waargenomen attitudes van leeftijdsgenoten over het seksuele gedrag van jongens en meisjes (Van De Bongardt, et al., 2017). Injunctieve normen worden gemeten door een aangepaste vragenlijst met items uit AddHealth (Dittus & Jaccard, 2000). De vragenlijst is aangepast voor

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

de SDS door het gebruik van de seksuele gedragingen uit de Scale for the Assessment of Sexual Standards among Youth (SASSY) (Emmerink et al., 2016; Emmerink, 2017). De vragenlijst bevatte tien items. Een voorbeelditem is: *'Mijn vrienden/vriendinnen vinden het normaal dat een jongen de dominante rol neemt in seks.'* Deze konden worden beantwoord met een zespunts-Likertschaal: 'helemaal niet waar' (1), 'niet waar' (2), 'beetje niet waar' (3), 'beetje waar' (4), 'waar' (5) en 'helemaal waar' (6). Bij item 9 staat een lage score voor een hoge uitkomst op de injunctieve normen die de traditionele SDS goedkeuren en/of bevestigen. Vervolgens wordt uit deze antwoorden een gemiddelde berekend. Een hoge score staat hierbij voor traditionele injunctieve normen van leeftijdsgenoten over de SDS. De betrouwbaarheid van de originele vragenlijst AddHealth is bekend. Hieruit bleek de Cronbach's alpha hoger dan .80 (Dittus & Jaccard, 2000). De betrouwbaarheid (Cronbach's alfa) van de gegeven peernormen in deze steekproef is .70. Dit wordt beoordeeld als acceptabel.

Seksueel getinte reality-tv. De frequentie van het kijken naar seksueel getinte reality-tv werd gemeten met een vragenlijst, bestaande uit vijf items, gebaseerd op het onderzoek van Vandenbosch, van Oosten en Peter (2015). Een voorbeelditem is: *'Hoe vaak heb je in de afgelopen 6 maanden op tv, internet, of youtube gekeken naar MTV's Ex on the beach?'* Deze konden worden beantwoord met een zevenpunts-Likertschaal: 'nooit' (1), 'minder dan 1 keer per maand' (2), '1-2 keer per maand' (3), '3 keer per maand' (4), 'iedere week' (5), 'meerdere keren per week' (6), 'elke aflevering' (7). Alle losse items worden samengenomen tot een gemiddelde. Een hoge score op het eerste deel van de vragenlijst geeft een hoge mate weer van blootstelling aan seksueel getinte reality-tv. De validiteit en betrouwbaarheid is bekend. De betrouwbaarheid (Cronbach's alfa) van de vragenlijst is .90 (Van Oosten, Peter & Valkenburg, 2015). De betrouwbaarheid (Cronbach's alfa) van de antwoorden uit deze vragenlijst is .77. Dit wordt beoordeeld als acceptabel.

Analyses

De data werd geanalyseerd met behulp van IBM SPSS Statistics (versie 22.0). Er is gekozen om drie keer een multiële hiërarchische regressieanalyse uit te voeren. Een keer voor de injunctieve peernormen en SDS-stereotypen, een keer voor de descriptieve peernormen en SDS-stereotype en tot slot voor seksueel getinte reality-tv en SDS-stereotypen. In stap 1 werden afhankelijk van elkaar de variabelen injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv samen met sekse van de adolescent onderzocht om te kijken in hoeverre deze variabelen de variantie in expliciete SDS-stereotypen verklaren. In stap 2 werden de interactietermen met deze drie variabelen en

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

seksueel van de adolescent toegevoegd, om te onderzoeken of dit de verklaarde variantie vergroot.

Resultaten

Beschrijvende Statistieken en Data-inspectie

In de data was geen sprake van missende waarden, waardoor de resultaten van alle 259 participanten kon worden gebruikt. Voordat een hiërarchische multipele regressieanalyse is uitgevoerd, werd eerst gekeken of er geen assumpties werden geschonden. Bij de vragenlijst over SDS-stereotypen, was er sprake van een normale verdeling. Er was echter wel één univariate uitbijter op deze vragenlijst. Bij deze uitkomst is gebruik gemaakt van winsorizing, waardoor deze persoon toch kon worden meegenomen in de dataset (Tabachnick & Fidell, 2012). Bij de vragenlijsten over injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS, was er sprake van een normale verdeling en waren geen univariate uitbijters gevonden. De vragenlijst over seksueel getinte reality-tv bleek niet normaal verdeeld, maar rechtsscheef.

Verder werd ook voldaan aan de assumpties homoscedasticiteit, multicollineariteit en lineariteit. Er was geen sprake van bivariate uitbijters. In tabel 1 zijn de gemiddelden, standaarddeviaties en Pearson correlatiecoëfficiënten van jongens en meisjes op de variabelen SDS stereotypen, injunctieve en descriptieve peernormen en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv weergegeven. De bivariate correlaties lieten zien dat er significante correlaties zijn gevonden tussen de SDS stereotypen van adolescenten en de injunctieve peernormen over de SDS voor jongens en meisjes. Meer traditionele injunctieve normen van peers over de SDS waren dus gerelateerd aan significant meer stereotypen van de SDS bij jongens en meisjes. Er waren geen significante correlaties tussen de SDS stereotypen van adolescenten en de descriptieve peernormen over de SDS bij jongens en meisjes. Ook werden er geen significante correlaties gevonden tussen de SDS-stereotypen en de frequentie van het kijken naar seksueel getinte reality-tv programma's bij jongens en meisjes. Voor de correlaties tussen de drie predictoren, werd er alleen een positieve significante correlatie gevonden tussen descriptieve peernormen over de SDS en de frequentie van het kijken naar seksueel getinte reality-tv programma's bij jongens en meisjes.

Onafhankelijke t-testen zijn gebruikt om sekseverschillen op de variabele te bekijken. Er bleek geen significant verschil voor jongens en meisjes op SDS-stereotypen, $t(257) = 1.11$, $p = .269$. Ook op de injunctieve en descriptieve peernormen bleek geen significant sekseverschil te zijn ($t(257) = 0.93$, $p = .353$; $t(257) = 1.504$, $p = .223$). Op de frequentie van kijken naar seksueel getinte reality-tv programma's bleek wel een significant verschil te zijn

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

voor jongens en meisjes, $t(257) = 2.35$, $p = .006$. Meisje blijken iets vaker naar deze programma's te kijken dan jongens.

Tabel 1

Gemiddelden, Standaarddeviaties en Pearson Correlatiecoëfficiënten

	1.	2.	3.	4.	Jongens <i>M (SD)</i>	Meisjes <i>M (SD)</i>	Totaal <i>M (SD)</i>	Range
1. Expliciete SDS stereotypen	-	.31*	.15	.03	0.46 (0.20)	0.49 (0.22)	0.48 (0.21)	-1 – 1
2. Injunctieve peernormen	.38**	-	.12	.21*	2.62 (0.72)	2.70 (0.64)	2.67 (0.68)	1 – 6
3. Descriptieve peernormen	.13	.05	-	.05	0.46 (0.62)	0.57 (0.64)	0.52 (0.63)	1 – 6
4. Seksueel getinte reality-tv	-0.02	-0.05	.11	-	1.40 (0.77)	1.65 (0.89)	1.53 (0.48)	1 – 7

Noot: Correlaties boven de diagonaal voor jongens.

M = gemiddelde, *SD* = standaarddeviatie, * $p < .05$; ** $p < .001$

De Relatie Tussen Injunctieve en Descriptieve Peernormen, Blootstelling aan Seksueel Getinte Reality-tv Programma's, Sekse van de Adolescent en Stereotypen van de SDS

Resultaten van de regressieanalyse met de variabelen injunctieve en descriptieve peernormen, blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's en sekse van de adolescent zijn te vinden in tabel 2, 3 en 4.

In stap 1 leidden de variabelen injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS en sekse van de adolescent samen tot een significante 12% en 2.4% van de proportie verklaarde variantie in SDS-stereotypen ($R^2 = .12$, $F(2, 256) = 1.23$, $p < .001$; $R^2 = .024$, $F(2, 256) = 3.10$, $p = .047$). Uit de resultaten bleek dus dat zowel injunctieve als descriptieve peernormen over de SDS een significante voorspeller waren van de SDS-stereotypen. Een hoge mate van

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

traditionele injunctieve en descriptieve normen van peers over de SDS is gerelateerd aan meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent. De resultaten sluiten aan bij hypothese 1.

Daarnaast leidden in deze eerste stap van de regressieanalyse de variabelen blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's en sekse van de adolescent samen tot een niet significante 0.4% van de proportie verklaarde variante in SDS-stereotypen ($R^2 = .004$, $F(2, 256) = 0.56$, $p = .572$). De frequentie van het kijken naar seksueel getinte reality-tv programma's lijkt dus geen significante voorspeller voor de SDS-stereotypen van adolescenten. Dit sluit dus niet aan bij hypothese 1, die stelde een hoge mate van blootstelling aan seksueel getinte reality-tv gerelateerd is aan meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent.

Verder kon uit de resultaten worden afgeleid dat er geen significant verschil is tussen jongens en meisjes in traditionele SDS-stereotypen. Dit sluit niet aan bij hypothese 2, die stelde dat jongens meer traditionele SDS-stereotypen zouden vertonen dan meisjes.

Moderatie van Sekse in de Relatie Tussen Injunctieve en Descriptieve Peernormen, Blootstelling aan Seksueel Getinte Reality-tv Programma's en Stereotypen van de SDS

In stap 2 leidden de toevoegingen van de interactietermen tussen sekse en injunctieve peernormen over de SDS, sekse en descriptieve peernormen over de SDS en sekse en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's niet tot een significante toename in de verklaarde variantie op de SDS-stereotypen. De relatie tussen injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS, blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's en expliciete SDS-stereotypen van de adolescent bleken niet anders voor jongens dan voor meisjes. De resultaten sluiten niet aan bij de derde en vierde hypothesen, die stelden dat jongens sterker beïnvloedt zouden worden in traditionele SDS-stereotypen door injunctieve en descriptieve peernormen en dat meisjes sterker beïnvloed zouden worden in traditionele stereotypen van de SDS door seksueel getinte reality-tv programma's.

In stap 2 van de regressieanalyse was de toevoeging van de interactieterm tussen sekse en injunctieve peernormen goed voor een bijkomende, maar niet significante toename van 0.5% van de verklaarde variantie in expliciete SDS-stereotypen ($\Delta R^2 = .01$, $\Delta F(1, 255) = 1.46$, $p = .228$). In combinatie verklaarden de drie variabelen binnen deze regressieanalyse samen 12.6% van de verklaarde variantie in expliciete SDS-stereotypen ($R^2 = .13$, $F(3, 255) = 12.29$, $p = .228$). Daarnaast leidde de toevoeging van de interactieterm tussen sekse en descriptieve normen over de SDS niet tot een toename in de verklaarde variantie van de descriptieve peernormen op de SDS-stereotypen ($\Delta R^2 = .00$, $\Delta F(1, 255) = .01$, $p = .107$). In combinatie

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN
SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

verklaarden de twee stappen binnen deze regressieanalyse 2,4% van de variantie in SDS-stereotypen ($R^2 = .02$, $F(3, 255) = 2.05$, $p = .107$). Ten slotte was te toevoeging van de interactieterm tussen sekse en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's goed voor een bijkomende, maar ook niet significante 0.5% van de variantie in SDS-stereotypen ($\Delta R^2 = .001$, $\Delta F(1, 255) = 0.15$, $p = .714$). In combinatie verklaarden de twee stappen binnen deze regressieanalyse ook 0.5% van de variantie in SDS-stereotypen ($R^2 = .005$, $F(3, 255) = 0.46$, $p = .714$).

Tabel 2

Multipelle regressieanalyse: Injunctieve Peernormen en Sekse als Voorspeller SDS-stereotypen Adolescent

	SDS-stereotypen adolescent			
	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	ΔR^2
Stap 1				.12**
Gecentreerde injunctieve peernormen	.11	.02	.34**	
Sekse	-.02	.03	-.05	
Stap 2				.01
Gecentreerde injunctieve peernormen	.18	.06	.56*	
Sekse	-.02	.03	-.05	
Injunctieve peernormen * Sekse	-.05	.04	-.23	
R ² totaal				.13**

Noot: * $p < .05$; ** $p < .001$

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

Tabel 3

Multipele regressieanalyse: Descriptieve Peernormen en Sekse als Voorspeller SDS-stereotypen Adolescent

	SDS-stereotypen adolescent			
	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	ΔR^2
Stap 1				.02
Gecentreerde descriptieve peernormen	.05	.02	.14**	
Sekse	-.02	.03	-.006	
Stap 2				.00
Descriptieve peernormen	.04	.07	.12	
Sekse	-.02	.03	-.06	
Descriptieve peernormen * Sekse	.00	.04	.02	
R ² totaal	.02			

*Noot: * p < .05; ** p < .001*

Tabel 4

Multipele regressieanalyse: Blootstelling aan Seksueel Getinte Reality-tv en Sekse als Voorspeller SDS-stereotypen Adolescent

	SDS-stereotypen adolescent			
	<i>B</i>	<i>SE</i>	β	ΔR^2
Stap 1				.004
Seksueel getinte reality-tv (gecentreerd)	.00	.02	.00	
Sekse	-.03	.03	-.07	
Stap 2				.001
Seksueel getinte reality-tv (gecentreerd)	-.02	.05	-.08	
Sekse	-.03	.03	-.06	
Seksueel getinte reality-tv * Sekse	.01	.03	.08	
R ² totaal	.01			

*Noot. *p <.05; ** p <.001*

Conclusie

Het doel van dit onderzoek was het bestuderen van de relatie tussen injunctieve en descriptieve peernormen van leeftijdsgenoten over de SDS en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv, en de SDS-stereotypen van de adolescent. Sekse is hierbij als moderator toegevoegd.

Uit het onderzoek kan worden geconcludeerd dat meer traditionele injunctieve en descriptieve peernormen gerelateerd zijn aan meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent. Er werd echter geen relatie gevonden tussen blootstelling aan seksueel getinte reality-tv en SDS-stereotypen bij de adolescent. Daarnaast bleken er geen verschillen in SDS-stereotypen van de adolescent voor jongens en meisjes. Wanneer sekse als moderator aan het onderzoek werd toegevoegd, bleken tevens geen verschillen voor jongens en meisjes in de onderzochte verbanden tussen injunctieve en descriptieve peernormen en blootstelling aan seksueel getinte reality-tv, en SDS-stereotypen.

Op basis van eerder onderzoek, dat aantoonde dat meer traditionele peernormen over de SDS gerelateerd zijn aan meer traditionele SDS-stereotypen van de adolescent (Schultz, et al., 2007), werd vanuit de sociale normtheorie beargumenteerd dat adolescenten hun cognities aan de sociale normen van peers aanpassen, om uitsluiting of straf te voorkomen (Zaikman & Marks, 2017). Gedrag wordt bijvoorbeeld door adolescenten eerder goedgekeurd, wanneer gedacht wordt dat leeftijdsgenoten die gedraging ook goedkeuren (White et al., 2002), of die gedraging zelf uitvoeren (Van de Bongardt et al., 2014). Uitkomsten in huidig onderzoek met betrekking tot peernormen zijn in lijn met de sociale normtheorie. Er werd gevonden dat een hoge mate van traditionele injunctieve en descriptieve peernormen over de SDS gerelateerd is aan meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent.

Daarnaast kwam uit eerder onderzoek naar voren dat meer blootstelling aan seksueel getinte reality-tv programma's gerelateerd is aan meer traditionele SDS-stereotypen (Beentjes, et al., 2008; Rivadeneyra & Lebo, 2008). Seksueel getinte reality-tv bevat vaak een traditioneel stereotype beeld over de SDS (Ferris, et al., 2007). Beargumenteerd vanuit de gender schema theorie internaliseren adolescenten beelden die zij zien op televisie in hun eigen stereotypen over de SDS (Bem, 1981). Uitkomsten in huidig onderzoek met betrekking tot blootstelling aan seksueel getinte reality-tv zijn echter niet in lijn met de gender schema theorie. Er werd niet gevonden dat een hoge mate van blootstelling aan seksueel getinte reality-tv gerelateerd is aan meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent. Een verklaring voor het niet vinden van een relatie zou kunnen zijn dat de onderzochte

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

adolescenten geen goed beeld hebben van hoe vaak ze werkelijk naar de programma's kijken. Hierdoor is de vragenlijst mogelijk geen goede voorspeller om het verband te onderzoeken en moeten de resultaten met voorzichtigheid worden geïnterpreteerd.

Tevens anders dan het resultaat in huidig onderzoek, kwam uit eerder onderzoek naar voren dat jongens meer traditionele SDS-stereotypen hebben dan meisjes (Rudman, et al., 2013; Emmerink, et al., 2015). Beargumenteerd wordt dat jongens er meer voordeel uit zullen halen dan meisjes wanneer traditionele SDS-stereotypen worden aangenomen. Jongens zouden hierdoor meer macht krijgen, hun reputatie verhogen en aantrekkelijker zijn voor meisjes (Hamilton & Armstrong, 2009; Kehily & Nayak, 1997). Een verklaring voor het niet gevonden verschil in jongens en meisjes in de SDS-stereotypen in huidig onderzoek, zou kunnen zijn dat Nederland steeds meer een gender-egalitair land is geworden (The Global Gender Gap Report, 2017/2018). De vrouwenbeweging maakte samen met de seksuele revolutie ingrijpende veranderingen in de manier waarop vrouwen handelden en werden waargenomen in de Nederlandse samenleving (Crawford & Popp, 2003). Mannen veranderen hun houding als gevolg van het toenemend feminisme; hun gedragingen kunnen hierdoor minder masculien worden (Bolzendahl & Myers, 2004). Hierdoor ontstaan SDS-stereotypen waarschijnlijk ook minder door houdingen die vanuit de traditionele SDS-stereotypen worden goedgekeurd.

Daarnaast kwam uit eerder onderzoek naar voren dat de relatie tussen injunctieve- en descriptieve peernormen en de SDS-stereotypen van de adolescent sterker is voor jongens dan voor meisjes (Emmerink et al., 2016; Sumter, et al., 2009). Normen van leeftijdsgenoten worden eerder overgenomen, wanneer hier meer voordeel van wordt ervaren (Chang, 2004). Jongens krijgen mogelijk meer status dan meisjes bij het overnemen van peernormen (Kehily & Nayak, 1997). In huidig onderzoek werd ook hier echter geen verschil in jongens en meisjes gevonden in de relatie tussen injunctieve- en descriptieve peernormen en de SDS-stereotypen van de adolescent. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat leeftijdsgenoten een zeer belangrijke rol spelen in de adolescentie (Freud, 1966), waardoor conformatie aan peernormen voor jongens en meisjes in deze leeftijdsfase even belangrijk is. Daarnaast kunnen gedrag en de houdingen van leeftijdsgenoten vaak niet goed worden ingeschat (Dempsey, McAlaney, Bewick, 2018), waardoor deze resultaten met voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd.

Ten slotte kwam uit eerder onderzoek naar voren dat de relatie tussen blootstelling aan reality-tv programma's en SDS-stereotypen van de adolescent sterker is voor meisjes dan

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

voor jongens (Ter Bogt et al., 2010). In huidig onderzoek werd anders dan in eerder onderzoek wel gekeken naar blootstelling aan seksueel getinte reality-tv. Hier werd echter geen verschil gevonden voor de relatie tussen blootstelling aan seksueel getinte reality-tv en SDS stereotypen van de adolescent voor jongens en meisjes. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat meisjes niet meer dan jongens worden blootgesteld aan dit type media.

Er zijn een aantal limitaties te benoemen met betrekking tot dit onderzoek. Ten eerste is een correlatieve onderzoek gedaan, waardoor geen oorzaak-gevolg verbanden mogen worden gelegd. Daarnaast is in dit onderzoek gebruik gemaakt van een vragenlijst die de SDS-stereotypen meet door een vragenlijst over de expliciete SDS-stereotypen van de adolescent. Het gebruik van een vragenlijst over de impliciete SDS-stereotypen is mogelijk betrouwbaarder. Een verklaring hiervoor is dat veel houdingen rondom seksualisering onbewust worden aangenomen, welke daarom beter kunnen worden gemeten met een vragenlijst over impliciete SDS-stereotypen (Sakaluk & Milhausen, 2012). Een derde limitatie is dat uit onderzoek blijkt dat kwantitatieve studies minder snel het effect van een dubbele standaard aantonen dan studies die gebruik maakten van kwalitatieve onderzoeksmethoden (Crawford & Popp, 2003). Aangezien dit onderzoek gebruik maakt van kwantitatieve methoden, kan de aanwezigheid van de traditionele SDS-stereotypen mogelijk minder goed zijn aangetoond. Ten slotte zijn de participanten mogelijk geneigd een traditionele houding aan te nemen bij het invullen van de vragenlijst, waardoor meer kans is op sociaal wenselijke antwoorden (Emmerink, 2017) en de interne validiteit in het geding kan raken.

Echter, een online vragenlijst zorgt voor minder sociale wenselijkheid dan een vragenlijst met een onderzoeker erbij (Miller & Panjikaran, 2001). Dit verkleint de sociale wenselijkheid van het onderzoek weer. Ook de externe validiteit is goed, gezien de omvang van de steekproef groot genoeg is. Een ander sterk punt van het onderzoek is dat er onderzoek gedaan is naar meerdere facetten die invloed kunnen hebben op de SDS stereotypen. Het onderzoek is daarnaast erg vernieuwend. Er is nog weinig onderzoek gedaan naar de factoren die ten grondslag liggen aan de seksuele dubbele standaard (Zaikman & Marks, 2017). Dit is wel belangrijk, omdat aan de nog te veel heersende traditionele seksuele dubbele standaard te veel negatieve gevolgen hangen (Bermudez, et al., 2010; Shen, et al., 2012).

In de toekomst moet nog meer onderzoek worden gedaan naar de seksuele dubbele standaard. Het is belangrijk een goed beeld te schetsen van het beeld over de SDS wat in Nederland bestaat en welke facetten hoeveel invloed hebben hierop. Hierop kunnen seksuele voorlichtingen worden aangepast, zodat de houdingen tegenover seksualisering onder

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

jongeren veranderen. Op basis van de resultaten van het onderzoek zal seksuele voorlichting zich vooral moeten richten op de invloed van normen van leeftijdsgenoten rondom de SDS. Voor jongens en meisjes hoeft voor de SDS-stereotypen van de adolescent geen verschil te zijn in seksuele voorlichting. Wanneer seksuele voorlichting vroeg in de kindertijd wordt gegeven, kan een traditioneel stereotype beeld over de SDS in de adolescentie voorkomen worden. Om de negatieve gevolgen van de traditionele SDS te reduceren, met bijvoorbeeld seksuele voorlichting, kan in vervolgonderzoek ook worden gekeken naar de invloed van bijvoorbeeld etniciteit en sociaal economische status. In de toekomst moet ook worden onderzocht of de predictoren uit huidig onderzoek in verband staan met impliciete SDS-stereotypen van adolescent. Om een oorzaak-gevolg-relatie te vinden, moet causaal onderzoek worden gedaan.

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

Samenvatting

Doelstelling. Het doel van de studie was om te onderzoeken in hoeverre injunctieve en descriptieve peernormen en seksueel getinte reality-tv predictoren zijn voor SDS-stereotypen en of deze relatie anders is voor jongens en meisjes. Injunctieve normen gaan over de attitudes van leeftijdsgenoten over seks en descriptieve normen over de seksuele gedragingen van leeftijdsgenoten. Ook is onderzocht of er een verschil tussen jongens en meisjes is in SDS-stereotypen. **Methode.** Nederlandse adolescenten ($n = 259$), waarvan 47% jongens en 53% meisjes, van 16 tot 19 jaar oud. De participanten hebben online een anonieme vragenlijst ingevuld. De vragenlijst betrof onderwerpen over verwachtingen van seksualiteit en mate van blootstelling aan seksueel getinte reality-tv. **Resultaten.** Een multiële hiërarchische regressieanalyse is uitgevoerd. Hiermee werd aangetoond dat er een positief significant verband was tussen injunctieve en descriptieve peernormen en SDS-stereotypen. Seksueel getinte reality-tv bleek geen significante voorspeller voor SDS-stereotypen. Er is in de onderzochte verbanden nergens een verschil gevonden in jongens en meisjes. Ook werd er geen significant verschil gevonden voor jongens en meisjes in SDS-stereotypen. **Conclusie.** Meer traditionele injunctieve en descriptieve peernormen staat in verband met meer traditionele SDS-stereotypen bij de adolescent. Er werd geen relatie gevonden tussen blootstelling aan seksueel getinte reality-tv en SDS-stereotypen van de adolescent. Er zijn geen verschillen in jongens en meisjes gevonden. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de Nederlandse samenleving steeds meer gender-egalitair is geworden, waardoor traditionele ideeën en gedragingen rondom seks zijn veranderd. Verder onderzoek is benodigd voor een beter beeld van de nog heersende traditionele SDS.

Kernwoorden: seksuele dubbele standaard, injunctieve normen, descriptieve normen, seksueel getinte reality-tv, geslacht

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

Literatuur

- Baams, L., Overbeek, G., Dubas, J. S., Doornwaard, S. M., Rommes, E., & Van Aken, M. A. (2015). Perceived realism moderates the relation between sexualized media consumption and permissive sexual attitudes in Dutch adolescents. *Archives of Sexual Behavior, 44*, 743-754. doi:10.1007/s10508-014-0443-7
- Beentjes, H., Konig, R., & Krzeszewski, D. (2008). Muziekvideo's en seksuele opvattingen: een enquête onder jongeren. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap, 36*, 234–252.
- Bem, S. L. (1981). Gender schema theory: A cognitive account of sex typing. *Psychological review, 88*, 354. doi:http://dx.doi.org/10.1037/0033-295X.88.4.354
- Berkowitz, A. D. (2005). An overview of the social norms approach. *Changing the Culture of College Drinking: A Socially Situated Health Communication Campaign*, 193-214. Verkregen van: http://www.alanberkowitz.com/articles/social_norms_short.pdf
- Bermudez, M., Castro, A., Gude, F., & Buela-Casal, G. (2010). Relationship power in the couple and sexual double standard as predictors of the risk of sexually transmitted infections and HIV: Multicultural and gender differences. *Current HIV Research, 8*, 172–178. doi:10.2174/157016210790442669
- Bolzendahl, C. I., & Myers, D. J. (2004). Feminist attitudes and support for gender equality: Opinion change in women and men, 1974–1998. *Social Forces, 83*, 759-789. doi:10.1353/sof.2005.0005
- Chang, L. (2004). The role of classroom norms in contextualizing the relations of children's social behaviors to peer acceptance. *Developmental Psychology, 40*, 691. doi:10.1037/0012-1649.40.5.691
- Crawford, M., & Popp, D. (2003). Sexual double standards: A review and methodological critique of two decades of research. *Journal of Sex Research, 40*, doi:13-26.10.1080/00224490309552163
- Dempsey, R. C., McAlaney, J., & Bewick, B. (2018). A critical appraisal of the Social Norms Approach as an interventional strategy for health-related behaviour and attitude change. *Frontiers in Psychology, 9*, 2180. doi:10.3389/fpsyg.2018.02180
- Dittus, P. J., & Jaccard, J. (2000). Adolescents' perceptions of maternal disapproval of sex: Relationship to sexual outcomes. *Journal of Adolescent Health, 26*, 268-278. doi: 10.1016/S1054-139X(99)00096-8
- Emmerink, P. M. J. (2017). *Gendered Sexuality: Exploring dynamics of the sexual double standard* (Doctoral dissertation, Utrecht University).

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN
SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

- Emmerink, P. M. J., Vanwesenbeeck, I., Van den Eijnden, R. J. J. M., & Ter Bogt, T. F. M. (2015). Psychosexual correlates of sexual double standard endorsement in adolescent sexuality. *The Journal of Sex Research*, *53*, 286–297. doi:10.1080/00224499.2015.1030720
- Emmerink, P. M. J., Van den Eijnden, R. J. J. M., Vanwesenbeeck, I., & Ter Bogt, T. F. M. (2016). The relationship between endorsement of the sexual double standard and sexual cognitions and emotions. *Sex Roles*, *75*, 363–376. doi:10.1007/s11199-016-0616-z
- Endendijk, J. J., Groeneveld, M. G., van Berkel, S. R., Hallers-Haalboom, E. T., Mesman, J., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2013). Gender stereotypes in the family context: Mothers, fathers, and siblings. *Sex Roles*, *68*, 577-590.
- Fasula, A. M., & Miller, K. S. (2006). African-American and Hispanic adolescents' intentions to delay first intercourse: Parental communication as a buffer for sexually active peers. *Journal of Adolescent Health*, *38*, 193-200. doi: 10.1016/j.jadohealth.2004.12.009
- Ferris, A. L., Smith, S. W., Greenberg, B. S., & Smith, S. L. (2007). The content of reality dating shows and viewer perceptions of dating. *Journal of Communication*, *57*, 490-510. doi:10.1111/j.1460-2466.2007.00354.x
- Freud, A. (1966). Instinctual anxiety during puberty. *The writings of Anna Freud: The Ego and the Mechanisms of Defense*. International Universities Press, New York.
- Hamilton, L., & Armstrong, E. A. (2009). Gendered sexuality in young adulthood. *Gender & Society*, *23*, 589–616. doi:10.1177/0891243209345829
- Hill, A. (2014). *Reality tv*. Routledge.
- Kehily, M. J., & Nayak, A. (1997). *Masculinities and schooling: Why are young men so homophobic? Border Patrols: Policing the Boundaries of Heterosexuality*. DL Steinberg, D. Epstein and R. Johnson. London, Cassell, 138-161.
- Kreager, D. A., & Staff, J. (2009). The sexual double standard and adolescent peer acceptance. *Social Psychology Quarterly*, *72*, 143-164. doi:10.1177/019027250907200205
- Kreager, D. A., Staff, J., Gauthier, R., Lefkowitz, E. S., & Feinberg, M. E. (2016). The double standard at sexual debut: Gender, sexual behavior and adolescent peer acceptance. *Sex Roles*, *75*, 377–392. doi:10.1007/s11199-016-0618-x

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN
SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

- Lee, C. M., Geisner, I. M., Lewis, M. A., Neighbors, C., and Larimer, M. E. (2007). Social motives and the interaction between descriptive and injunctive norms in college student drinking. *J. Stud. Alcohol. Drugs* 68, 714–721. doi:10.15288/jsad.2007.68.714
- Milhausen, R. R., & Herold, E. S. (1999). Does the sexual double standard still exist? Perceptions of university women. *Journal of Sex Research*, 36, 361–368. doi:10.1080/00224499909552008
- Miller, T. W., & Panjikaran, K. J. (2001). *Studies in comparability: The propensity scoring approach*. Madison: University of Wisconsin-Madison.
- Rivadeneira, R., & Lebo, M. J. (2008). The association between television-viewing behaviors and adolescent dating role attitudes and behaviors. *Journal of Adolescence*, 31, 291–305. doi:10.1016/j.adolescence.2007.06.001
- Rudman, L. A., Fetterolf, J. C., & Sanchez, D. T. (2013). What motivates the sexual double standard? More support for male versus female control theory. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 39, 250–263. doi:10.1177/0146167212472375
- Sakaluk, J. K., & Milhausen, R. R. (2012). Factors influencing university students' explicit and implicit sexual double standards. *Journal of Sex Research*, 49, 464–476. doi:10.1080/00224499.2011.569976
- Schultz, P. W., Nolan, J. M., Cialdini, R. B., Goldstein, N. J., & Griskevicius, V. (2007). The constructive, destructive, and reconstructive power of social norms. *Psychological Science*, 18, 429–434. doi:10.1111/j.1467-9280.2007.01917.x
- Shearer, C. L., Hosterman, S. J., Gillen, M. M., & Lefkowitz, E. S. (2005). Are traditional gender role attitudes associated with risky sexual behavior and condom-related beliefs?. *Sex Roles*, 52, 311–324. doi:10.1007/s11199-005-2675-4
- Shen, A. C., Chiu, M. Y., & Gao, J. (2012). Predictors of dating violence among chinese adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 27, 1066–1089. doi:10.1177/0886260511424497
- Sumter, S. R., Bokhorst, C. L., Steinberg, L., & Westenberg, P. M. (2009). The developmental pattern of resistance to peer influence in adolescence: Will the teenager ever be able to resist? *Journal of Adolescence*, 32, 1009–1021. doi:10.1016/j.adolescence.2008.08.010
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2012). *Using Multivariate Statistics* (6th ed.). New York: Harper Collins.

INJUNCTIEVE EN DESCRIPTIEVE PEERNORMEN EN BLOOTSTELLING AAN SEKSUEEL GETINTE REALITY-TV EN DE RELATIE MET SDS-STEREOTYPEN

- Ter Bogt, T. F., Engels, R. C., Bogers, S., & Kloosterman, M. (2010). "Shake it baby, shake it": Media preferences, sexual attitudes and gender stereotypes among adolescents. *Sex Roles*, *63*, 844-859. doi:10.1007/s11199-010-9815-1
- Vandenbosch, L., van Oosten, J. M., & Peter, J. (2015). The relationship between sexual content on mass media and social media: A longitudinal study. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, *18*, 697-703. doi:10.1089/cyber.2015.0197
- Van de Bongardt, D., Reitz, E., Overbeek, G., Boislard, M., Burk, B., & Deković, M. (2017). Observed normativity and deviance in friendship dyads' conversations about sex and the relations with youths' perceived sexual peer norms. *Archives of Sexual Behavior*, *46*, 1793–1806. doi:10.1007/s10508-016-0763-x
- Van de Bongardt, D., Reitz, E., Sandfort, T., & Deković, M. (2014). A meta-analysis of the relations between three types of peer norms and adolescent sexual behavior. *Personality and Social Psychology Review*, *19*, 203–234. doi:10.1177/1088868314544223
- Van Oosten, J. M., Peter, J., & Valkenburg, P. M. (2015). The influence of sexual music videos on adolescents' misogynistic beliefs: The role of video content, gender, and affective engagement. *Communication Research*, *42*, 986-1008. doi:10.1177/0093650214565893
- Voogt, C. V., Larsen, H., Poelen, E. A. P., Kleinjan, M., & Engels, R. C. M. E. (2012). Longitudinal associations between descriptive and injunctive norms of youngsters and heavy drinking and problem drinking in late adolescence. *Journal of Substance Use*, *18*, 275–287. doi:10.3109/14659891.2012.674623
- White, K. M., Hogg, M. A., & Terry, D. J. (2002). Improving attitude-behavior correspondence through exposure to normative support from a salient ingroup. *Basic and Applied Social Psychology*, *24*, 91-103. doi:10.1207/S15324834BASP2402_2
- World Economic Forum (2017). *The Global Gender Gap Report 2017*. Verkregen van: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2017.pdf
- World Economic Forum (2018). *The Global Gender Gap Report 2018*. Verkregen van: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2018.pdf
- Zaikman, Y., & Marks, M. J. (2017). Promoting theory-based perspectives in sexual double standard research. *Sex Roles*, *76*, 407-420. doi:10.1007/s11199-016-0677-z